

Zaradi spremenjenega zakona veliko dimnikov neočiščenih

Po podatkih Inšpektorata Republike Slovenija za okolje in prostor (IRSOP), ki je zadolžen za nadzor nad dimnikarsko storitvijo, je lani približno 100 tisoč kurilnih naprav v Sloveniji ostalo neočiščenih in nepregledanih. »Povečuje se tudi število dimniških požarov in zastrupitev z ogljikovim monoksidom,« pravi Sebastijan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), ki opozarja, da potrebujemo spremembe zakona.

Andreja Šalamun

»Po dobrih dveh letih od uveljavitve ZDimS so že vidne posledice, ki se kljub mili zimi odražajo v povečanju dimniških požarov in žal tudi v smrtnih žrtvah, da o kakovosti zraka, ki je vsak dan slabši, sploh ne govorim,« poudarja Iztok Zemljič iz Dimnikarstva Cadea.

»Stanje na področju izvajanja dimnikarskih storitev v Sloveniji je trenutno zelo slabo,« ocenjuje Iztok Zemljič iz družbe Dimnikarstvo Cadea. Spremenjen Zakon o dimnikarskih storitvah (ZDimS), ki velja od leta 2016, je namreč ukinil koncesioniran sistem, ki je določal, da je dimnikarstvo javna gospodarska služba, ki mora skrbeti za preventivo. Vsak dimnikar oziroma dimnikarska služba je bila zadolžena za točno določeno območje, na katerem je izvajala predpisane storitve in zagotavljala svoje storitve uporabnikom s tega področja. Izvajalec je bil dolžan poleg rednih storitev zagotavljati tudi dežurstvo ter biti v primeru požarov, nesreč, zastrupitev in podobnega na razpolago pristojnim službam.

»Z uveljavitvijo ZDimS pa je zadeva diametralno nasprotna,« pravi Zemljič. Zdaj mora namreč uporabnik kurilne naprave izbrati dimnikarsko službo, ki mu zagotavlja storitve v predpisanih rokih in obsegu glede na moč naprave ter glede na energent, ki ga uporablja. »Velika večina uporabnikov sploh ne ve, koliko in kakšne storitve so na njihovi napravi predpisane in jih tudi ne naroči pri izbrani dimnikarski družbi ali pa se ravna nekako po občutku približno 1 x letno

ali celo 1 x na dve leti in še to takrat, ko se kurilna naprava ustavi ali pa deluje slabo,« ugotavlja Zemljič. Doda, da to ogroža zdravje ljudi, povečuje verjetnost za dimniške požare ali požare stavb, ki nastanejo kot posledica dimniškega požara, poleg tega pa prihaja do prekomernega onesnaževanja zraka in do energetske neučinkovitega obratovanja kurilnih naprav. »Že milimeter debel oblog saj na kurilni napravi pomeni 4 do 6 odstotkov slabši prenos energije na medij, kar pomeni večjo porabo goriva in s tem večje obremenjevanje okolja,« pove sogovornik.

Nov zakon ni uredil dejavnosti

Zakonodaja je v svoji biti naravnana k spodbujanju večje kakovosti storitev, vendar se je, meni Zemljič, zaradi nekaterih nedorečenosti in dvomnosti predvsem pa zaradi nezadostnega nadzora nad izvajanjem sprevrgla v svoje nasprotje. »Po dobrih dveh letih uveljavitve ZDimS so že vidne posledice, ki se kljub mili zimi odražajo v povečanju dimniških požarov in žal tudi v smrtnih žrtvah, da o kakovosti zraka, ki je vsak dan slabši, sploh ne govorim,« poudarja.

Da bi omogočila razvoj konkurenčnega okolja, je država, ko je spremenila zakon, določila tudi najvišjo možno ceno za posamezne storitve, pove Sebastijan Zupanc in doda, da je takrat nastalo kar nekaj novih dimnikarskih družb, ki opravljajo samo del dejavnosti, predvsem različna merjenja, medtem ko čiščenja in svetovanja bolj redko. »Ne glede na to, da je dimnikarska storitev postala tržna dejavnost, zakonodaja določa maksimalno ceno dimnikarskih storitev, medtem ko je najnižja cena lahko 0,01 evra. Takšno nelogično dopuščeno toleranco s strani zakonodajalca izkoriščajo predvsem nekateri upravniki večstanovanjskih objektov in tudi mnogi uporabniki, tisti, ki v osnovi ne želijo kršiti zakonodaje, menijo pa, da so redne dimnikarske storitve nepotrebne,

Foto: Depositphotos

oziroma da so potrebne le takrat, ko nastanejo določene težave, kot je požar, zaplinjevanje, zastrupitev itd.,« pove Igor Četković iz družbe Energetski servisi. Poudari, da to povzroča nelegalno konkurenco. »Nekatera dimnikarska podjetja delajo za ceno, za katero trdim, da ne morejo preživeti, kaj šele vlagati v kakovost in razvoj,« je jasen Četković.

Dimnikar za leto dni

Kot pojasni Zupanc, manjši dimnikarji, ki niso davčni zavezanci in ki na leto ustvarijo manj kot 50.000 evrov prometa, na trgu nastopajo z najmanj 22 odstotkov nižjimi stroški, toliko, kolikor sicer znaša DDV. »Sistem je z novim dimnikarskim zakonom nastavljen tako, da spodbuja nižjo kakovost opravljanja storitev,« je prepričan Zupanc. Večja podjetja z več zaposlenimi namreč morajo biti davčni zavezanci, kar pomeni, da je njihova cena višja od cene majhnega espeja. »Toda večje število zaposlenih zagotavlja opravljanje dimnikarske dejavnosti preko celega leta, tudi v primeru bolniških ali dopustov. Tam, kjer je v podjetju zgolj en dimnikar, pa so uporabniki v določenem obdobju brez storitev,« pojasni Zupanc. Leto dni moraš namreč vztrajati pri dimnikarju, ki si ga izbereš, šele po letu dni lahko izbereš novega, doda sogovornik.

»V praksi se pojavlja, da je upravnik večstanovanjskih objektov ali skupnih kotlovnici hkrati tudi dobavitelj ter graditelj kurilnih in dimovodnih

naprav, dobavitelj energenta in dimnikarska družba z dovoljenjem in licenco,« pove Iztok Zemljič. Doda, da proizvajalci kurilnih naprav, energetske družbe, večje trgovske verige, državne ustanove ter inštalaterji ogrevalne tehnike sami sebi zbirajo lojalno dimnikarsko družbo za preglede in čiščenje, ki praviloma ne komplicira preveč oz. ne upošteva predpisanih standardov ter pravil stroke.

Izbor dimnikarjev bi moral biti formaliziran

Težava, ki jo vidi na tem področju, je, da izbor dimnikarjev ni formaliziran. »Dimnikarji namreč nimajo nikakršne možnosti preveriti, ali ima stranka sploh izbranega dimnikarja in katerega, kar pomeni, da so lahko nekateri posamezniki brez,« pojasni Zupanc.

»Zakonodaja je do uporabnika dimnikarskih storitev, ki ne upošteva zakonskih obveznosti, premila,« je prepričan Igor Četković. »Za neupoštevanje zakona je, po številnih opominih in opozarjanjih, zagrožena kazen 60 evrov, oziroma če plačaš v osmih dneh 30 evrov. S takšno 'represijo' se ne da 'prepričati' nobenega uporabnika, ki je že prepričan, da dimnikarstva ne rabi. Tako se ne da zvišati ravni požarne varnosti, kakovosti zraka, sanitarne varnosti in energetske učinkovitosti,« je prepričan Četković.

Kot pravi Zupanc, je po nekaterih podatkih trenutno v Sloveniji okoli 35 % nepregledanih kurilnih naprav, povečali so se dimniški požari, več je tudi zastrupitev

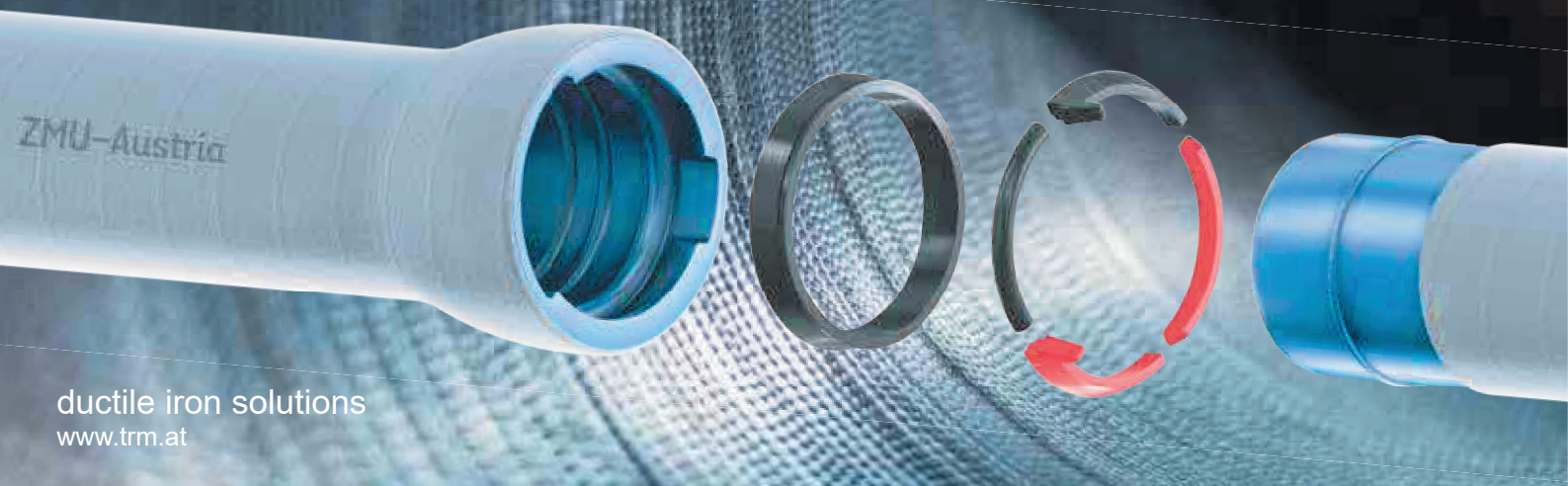
»Zakonodaja je do uporabnika dimnikarskih storitev, ki ne upošteva zakonskih obveznosti, premila. Za neupoštevanje zakona je, po številnih opominih in opozarjanjih, zagrožena kazen 60 evrov oz. če plačaš v osmih dneh 30 evrov,« pojasnjuje Igor Četković iz družbe Energetski servisi.

ZMU-Austria

Zaščita primerna za najzahtevnejše terene:

- za vse vrste agresivnosti zemljine (EN545 aneks D)
- za zemljine kjer je so prisotni blodeči tokovi

- za zemljine kjer so prisotne kemikalije
- za najzahtevnejše terene tudi brez peščene posteljice
- za velike mehanske obremenitve

»Vzpostaviti bi bilo treba strokovno komisijo, ki bi jo sestavljali predstavniki dimnikarskega združenja na GZS, na Obrtni zbornici in predstavnik združenja dimnikarskih mojstrov, vsi pa bi sodelovali z inšpektorjem,« predlaga Zupanc.

z ogljikovim monoksidom. Po podatkih IRSOP pa je lani v naši državi približno 100 tisoč kurilnih naprav ostalo neočiščenih in nepregledanih. »Ne govorimo zgolj o nepregledanih dimnikih, temveč o neočiščenih in nepregledanih kurilnih in dimovodnih napravah, neizvedenih meritvah emisij dimnih plinov, o prvih pregledih novo vgrajenih naprav ter o vpisu naprav v evidenco kurilnih naprav EviDim. Oskrba kurilne naprave s svežim zgorevalnim zrakom, kurilna naprava, povezovalni dimovod ter dimnik so neločljiva celota in jih je potrebno celovito obravnavati,« izpostavi Zemljič.

Opozarjajo na konflikt interesov

Zemljič opozori tudi na konflikt interesov.

»Dimnikarskim družbam, ki imajo dovoljenje za izvajanje dejavnosti, je prepovedano vgrajevanje ter servisiranje kurilnih in dimovodnih naprav s ciljem zagotavljanja neodvisne presoje. Če pa dimnikarska družba ustanovi vzporedno družbo ter servisira oz. vgrajuje kurilne in dimovodne naprave ter sama sebi prek svoje povezane družbe izda pozitivni prvi pregled kurilne naprave, pa je to zakonito, saj ne gre za isto pravno osebo. Očitno je, da gre za vezano trgovino,« pojasni Zemljič. Doda, da pa na drugi strani servisna služba izvaja dimnikarske storitve brez potrebnih licenc in dovoljenj, o storitvah ne poroča v evidenco EviDim in ne spoštuje predpisanih najvišjih cen dimnikarskih storitev na posameznih napravah.

»Ne gre pričakovati, da bi v teh primerih nekdo karkoli vgradil, potem pa sam sebi napisal negativni zapisnik o pregledu z ugotovljenimi pomanjkljivostmi in morda o tem celo poročal pristojnim inšpekcijskim službam,« ponazori sogovornik.

Izberejo »prijaznejšega« ponudnika

Razširjen je tudi pojav, ko uporabnik kurilne naprave, ki mu dimnikarska služba izda negativen zapisnik zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti ali preseganja

emisijskih norm, enostavno izbere drugo dimnikarsko družbo, ki, da bi pridobila čim več strank, nepravilnosti enostavno prezre in izda pozitiven zapisnik ne glede na posledice. Uporabnik nepravilnosti ne odpravi in spet se poveča požarna nevarnost, zastrupitve, onesnaženje okolja, pravita tako Zupanc kot Zemljič. Dodata, da je Ministrstvo za okolje in prostor RS (MOP) v tem času prepoznalo pomanjkljivosti v zakonodaji ter napovedalo njene popravke.

Ustanoviti bi morali strokovno komisijo

»Vsaka še tako dobra zakonodaja je zgolj mrtva črka na papirju, če nihče ne nadzira njenega izvajanja,« opozarja Zemljič. »Tako ni bilo resnega nadzora nad dimnikarskimi družbami in uporabniki v prejšnjem, koncesijskem sistemu, kakor ni nadzora nad dimnikarji in dimnikarskimi družbami ter uporabniki kurilnih naprav zdaj. Inšpekcije opravljajo nekakšen administrativni nadzor dimniških družb, kjer preverjajo vejice, pikice in kvadratke na zapisnikih, resnega strokovnega nadzora pa ni. Prav tako pa ne nadzirajo niti uporabnikov in ne preverjajo, ali imajo izbrano dimnikarsko družbo in ali zagotavljajo redne predpisane dimnikarske storitve na svojih kurilnih napravah,« opozarja Zemljič.

Strinja se tudi Zupanc, ki meni, da bi bilo nujno urediti strokovni nadzor nad dimnikarskimi družbami, saj da inšpektorji, ki so trenutno zadolženi za izvajanje nadzora, niso dovolj strokovno usposobljeni za to področje. »Vzpostaviti bi bilo treba strokovno komisijo, ki bi jo sestavljali predstavnik dimnikarskega združenja na GZS, predstavnik dimnikarskega združenja na Obrtni zbornici (OZS) in predstavnik združenja dimnikarskih mojstrov, vsi pa bi sodelovali z inšpektorjem in ga usmerjali pri reševanju težav,« predlaga Zupanc. [gg](#)

AMT projekt

Podjetje AMT PROJEKT d.o.o. je proizvajalec in prodajalec proizvodov za izgradnjo komunalne infrastrukture.

 www.amtprojekt.si
 info@amtprojekt.si
 08/200-75-58

ČISTILNE NAPRAVE

Biološke čistilne naprave so namenjene čiščenju odpadne vode iz stranišč, kopalnic, kuhinj in podobnih virov onesnaženja v gospodinjstvu, poslovnih zgradbah, gostinskih lokalih. Postopek čiščenja odpadne vode poteka s tehnologijo SBR. Izdelujemo male čistilne naprave od 5 – 200 oseb; izdelujemo in izvajamo pa tudi inženiring na večjih čistilnih napravah.

ČRPALIŠČA

Pri gradnji kanalizacijskih sistemov se za prečrpavanje odpadnih vod v sistem vključijo črpališča. Črpališča so namenjena prečrpavanju odpadnih komunalnih voda, ki s pomočjo centrifugalnih črpalk preko tlačnega voda premosti višinsko razliko in oddaljenost.